

Stiltemaanden in de bibliotheek

Sarah Vanhemelryck, Openbare Bibliotheek Elsene

In januari en juni kan je een speld horen vallen in Bibliotheek Sans Souci in Elsene. VUB-studenten staan al voor het openingsuur aan te schuiven en stormen zodra de bib opent naar boven, zo stil als dat gaat, op zoek naar een plek in de leeszaal. Iedereen dempt zijn stem vanzelf, en zegt niet meer dan nodig. Tot zover de fictie. In realiteit is het een kwestie van nieuwe gewoontes kweken, vermoedt de bibliotheek. Of hoopt ze. In 2013 starten ze met stiltemaanden, geen evidentie.

Bibliotheek Sans Souci is een jonge buurtbib waar iedereen zich welkom voelt. Er mag gepraat, gelachen en indien nodig zelfs gesnurkt worden. Het personeel probeert een evenwicht te bewaren waarin alle bezoekers zich kunnen vinden. Want ook de permanente stiltezoeker moet zich thuis kunnen voelen. Maar overwegend is het er dus eerder een vrolijke (lees 'luide') boel.

om de grens te bewaken tussen stille en luide zones.

OMMEZWAAI

Het publiek is net als de Elsense bevolking heel divers. De bibliotheek trekt zowel welstellende Eurocraten aan als kansarme kinderen die er niet aan moeten denken ooit thuis over een eigen Playstation of een internetverbinding te kunnen beschikken.

De grootste uitdaging in het stiltebeleid zijn de buurtkinderen, die zich de bib toe-eigenen als een soort jeugdhuis. Zij durven al eens voor wat overlast zorgen. Het is ook moeilijk om ze met een boek of strip rustig te houden, want de meeste onder hen spreken geen Nederlands. Voor Franstalige strips moeten ze naar de Franse bib, maar hoewel die maar enkele straten verder ligt, valt ze toch duidelijk buiten hun domein. De bib

wil hen echter niet weggagen, want ze is er zich goed van bewust dat er in Elsene een gebrek aan ruimte is voor de jeugd, en ze buitenzetten betekent dus echt letterlijk ze op straat zetten. Meestal gaat het over kinderen jonger dan twaalf jaar. Daarnaast zijn er ook de pubers die in de bib hun middagpauze doorbrengen, en hun rap-clips opnemen in de toiletten. Nu te zien op YouTube!

Toch vindt de bibliotheek het ook belangrijk om een plek aan te kunnen bieden aan de talrijke studenten. Vandaar het nieuwe concept: de Stiltemaanden. Met als achterliggend idee dat als er geen grens in de ruimte geplaatst kan worden tussen stil en luid, dat dan in de tijd moet gedaan worden. In januari en juni wordt er niet meer gegamed, zijn er geen activiteiten en wordt er over gewaakt dat het stil is in de bib. Een zeer drastische verandering van sfeer, en dus hoeft het niet te verbazen dat die ommezwaai ook wat tijd vraagt. En eerlijk gezegd, de medewerkers moesten er zelf aan wennen om in de rol van de strenge bibliothecaris

“ALS ER GEEN GRENS IN DE RUIMTE GEPLAATST KAN WORDEN TUSSEN STIL EN LUID, MOET DAT IN DE TIJD GEDAAN WORDEN.”

met het zwaaiende vingertje te stappen. Toch wordt het stiltegebod redelijk goed gerespecteerd, op sommige dagen al wat beter dan op andere.

Uiteindelijk zullen het vooral de studenten zelf zijn die het verschil zullen kunnen maken. Ze vinden steeds beter hun weg naar de bibliotheek. Eenmaal ze echt in grote getale de leeszaal zullen komen bezetten, zal het voor de rest van het publiek gewoon overduidelijk zijn waarom ze in hun kraag gegrepen worden als ze het weer op een lopen zetten in de bib. Bij deze dus een warme oproep aan alle Brusselse studenten: kom uit uw kot! En haal je diploma zonder zorgen dankzij de – voor even – muisstille bib. ■

Het taalatelier op woensdag. Doorgaans niet zo stil.
Foto: Chantal Moens.

Al zijn daarbij wel duidelijk luide en stilere dagen te onderscheiden. Wil je doorheen het jaar in de bib komen studeren of werken, doe dat dan op dinsdag of donderdag. Op woensdag en zaterdag moet je wel een bijzonder groot concentratievermogen hebben want dan is de bib het domein van kinderen en families. Bovendien is er geen afsluitbare ruimte in de bib en is het dus ook fysiek moeilijk